

Lyckan styr - härskartekniker

Via två steg förvandlas lycka till maktteknik. 1. Lycka placeras över andra värden. Andra värden underordnas lycka. 2. Vi uppmanas att rikta våra liv mot lyckan. Lycka får oss att vända oss bort från det och de som stör lyckan.

Lycka normaliserar och legitimerar vissa ordningar genom att förknippa dem med lycka. Lycka styr oss mot ordningar som karriär och kärnfamilj. Styrteknikerna är allt från lyckönskningar, tips och råd, till utlovade framtida lyckoutopier: Då kommer du att bli lycklig! Utropstecknet efter lycka är en uppmaning, till och med en order. Bli lycklig!

Att lyckas eller misslyckas, att vara lyckad eller misslyckad, används i flera olika maktordningar för att peka ut vad som är överordnat och underordnat.

Lycka har de senaste årtionden förvandlats från oväntad händelse (som överraskning eller vinst i ett lyckohjul, vem är den lyckliga vinnaren?) till något du bör sträva mot. Bestämda metoder och mål ska göra dig lycklig. Lyckoindustri och lyckoforskning hjälper till med att befästa hur vi ska leva. Lycka riktar oss. Bestämmer riktningen.

Lycka blir styrtekniker

1. Lycka är att hitta någon, hitta den rätta. Lycka används här för att styra oss mot tvåsamhet, och styra oss bort från singelliv, eller bort från kollektiv och andra former av nära gemenskaper.
2. Bröllopet pekas ut som lyckligaste dagen i ditt liv. Lyckan används här för att styra oss mot heteroordning. Äktenskapet och familjen görs till utopin. Detta förstärks av att även vissa familjehögtider som julen kopplas ihop med lycka.
3. Platsen för äkta lycka pekas ut som Hemmet. Att få ägna sig åt Egna hemmet, trädgården och odlingen ger ett lyckligt liv.
4. Jag vill ju bara att du ska bli lycklig! Mor och far har inget mot homosexuella, men de vill inte att du ska gå miste om ett lyckligt liv med familj och barn.

5. Befordran och examen befasts som lycka genom lyckoönskningar och examensfester. Lyckan används här för att styra oss mot ett liv i lönearbete och karriär.
6. Dina barn blir lyckligare med dig. Vissa kvinnor styrs mot familjen, bort från karriär eller andra engagemang som solidaritetsarbete och motstånd.
7. Livsmål och målbild. Lycka som mål blir ställföreträdande lycka. Genom att definiera vilka mål som gör dig lycklig ersätts lycka av att rikta in sig mot lycka. Sträva efter lycka blir lycka.
8. Lycka är att ordna sitt liv efter lycka. Genom lyckoforskning och lyckoindustrin definieras hur ett lyckat liv ser ut. Lyckoforskning är med och skapar lyckoordningar som tränger undan andra ordningar, exempelvis av kamp, ickevåld och solidaritet.
9. Lycka tränger undan empati och solidaritet. Att lida med någon annan, att vara olycklig med andra, att leva sig in i krig och förtryck, styr dig bort från lyckan. Och vänder du ditt liv mot lycka drar du dig samtidigt bort från medlidande och människor som gör dig olycklig.
10. Gör någon lycklig så blir du själv lycklig. Vålgörenhet, individuella lösningar och bidrag tränger undan politiska, strukturella förändringar.
11. Gör inte den som älskar dig olycklig! Motstånd och civil olydnad leder till att du straffas. Du bestämmer ju själv över ditt liv - men gör för allt i världen inte din familj och dina nära olyckliga.
12. Att konfrontera familj, styrelse eller arbetslag om våld, förtryck eller övergrepp gör dem olyckliga. Själva konfrontationen mot övergrepp pekas ut som övergrepp, som det som skapar konflikter och gör människor ledsna.
13. Tips och råd. Genom vänskapliga tips om hur de ska lyckas blir de som ses som överviktiga, impopulära, fula, ensamma eller arbetslösa tillrättavisade. Viktordningar, popularitetsordningar, lönearbetsordningar ordnas genom att förmå individen att sträva i rätt riktning. För att få bli lyckad. På så sätt individualiseras dominerande

ordningar. Det är individens eget fel att hen inte riktigt passar in i ordningen. Genom att inte passa in stör hen ordningen. Hen skapar oreda. Hen blir oredan som ska redas ut.

Per Herngren

2013 12 31, version 0.1.1

[Texter om lycka](#) av Per Herngren

(Hmm, det lyckades givetvis inte att få med allt. Skriv gärna en "kommentar", om egna erfarenheter av lycka som härskarteknik, eller av andra sätt för att styra och skapa ordning med lycka.)

Referens

Sara Ahmed, *The Promise of Happiness*, Durham: Duke University Press, 2010.